

نگاهی به گروه‌های به ظاهر خیریه در آستانه تعیین دستمزد؛

کارگران و مشکلی به نام دایه‌های مهربان‌تر از مادر

عضو کمیسیون اجتماعی مجلس: بررسی طرح ساماندهی استخدام کارکنان دولت به ۱۴۰۱ موکول شد

عضو کمیسیون اجتماعی مجلس گفت: با توجه به آغاز بررسی لایحه بودجه سال ۱۴۰۱ در صحن علنی مجلس، سایر طرح‌ها و لوایح تا پایان زمان بررسی و تصویب آن از دستور کار صحن خارج شد، لذا بررسی طرح ساماندهی استخدام کارکنان دولت به سال آینده موکول می‌شود.

اردشیر مطهری در گفت‌وگو با ایسنا اظهار کرد: قرار بود که سازمان امور اداری و استخدامی لایحه‌ای را برای ساماندهی استخدام کارکنان دولت به کمیسیون اجتماعی ارائه دهد اما در عمل اتفاقی نیفتاد و خاطر نشان کرد: تأکید «لطیفی» رئیس سازمان اداری و استخدامی بر این بود که همین وضعیت موجود استخدام کارکنان را باید با نظارت بیشتر مدیریت کنیم که این از نظر مجلس قابل قبول نیست. مطهری، حذف پیمانکاران و واسطه‌ها را از مزایای این طرح پرشمرد و تصریح کرد: ماده ۶ این طرح می‌گوید افرادی که از طریق مقاطعه کاران یا پیمانکاران به استخدام درآمده‌اند، کلاً از حالت پیمانکاری خارج می‌شوند و افراد با خود سازمان یا نهاد و معاونت پشتیبانی آن، قرارداد می‌بندند. وی گفت: به رغم اینکه خیلی در مسیر کار شکنی شد و حتی از طرف سازمان امور استخدامی همکاری لازم نشد اما با جدیت تصویب طرح ساماندهی کارکنان دولت را دنبال خواهیم کرد. میلیون‌ها خانواده چشم‌انتظار تصویب و ابلاغ این طرح هستند و نمایندگان با جدیت و با همکاری دولت، طرح را تصویب و اجرای این طرح را دنبال خواهند کرد تا شرمند میلیون‌ها تن از موکلین نباشیم.

رعیتی فرد:

اجرای مزد منطقه‌ای به صلاح نیست

معاون وزیر کار با بیان اینکه مزد منطقه‌ای نافی مزد حداقلی کارگران نیست، گفت: به رغم اینکه خیلی از کارفرمایان دغدغه نیروهای کار خود را دارند ولی به نظر می‌رسد که با منطقه‌ای شدن دستمزدها، شاید در حق کارگران اجحاف شود و از عدالت مزدی به دور باشد لذا اجرای آن در حال حاضر به صلاح نیست.

علی حسین رعیتی فرد در گفت‌وگو با ایسنا گفت: در حال انجام مطالعات مزد منطقه‌ای هستیم و معتقدیم که بعد از مدت‌ها آن را به یک جمع‌بندی برسانیم و یک بار تعیین تکلیف کنیم که اگر شرایطش را در کشور داریم، آن را به اجرا در آوریم. وی ادامه داد: شرکای اجتماعی از جمله تشکلهای کارگری اعتقاد دارند که مزد منطقه‌ای خوب است ولی باید یک حداقلی را برای کل کشور در شورای عالی کار مشخص کنیم که پایه و مبنای کار شود و بعد مزد منطقه‌ای را متناسب با آن اضافه کنیم. معاون روابط کار و وزیر کار افزود: طبق سبده معیشت، کارگران باید حداقل‌هایی را داشته باشند و بعد از آن حداقل‌ها، تعیین مزد منطقه‌ای می‌تواند برای رشته صنایع براساس آن انجام شود.

وی افزود: البته برخی از افراد اعتقاد دارند که بگذاریم، روی این موضوع بین کارگر و کارفرما در مناطق مختلف توافق شود و هر چه توافق کرد، در همان مبنای کار قرار گیرد که فکر می‌کنم چندان خوب نیست چون اگر بخواهیم توافق کنیم، شاید از عدالت مزدی به دور باشد و پیامدهایی با توجه به شرایط اقتصادی داشته باشد.

وزیر کار:

تعیین حقوق کارگران در حال بررسی است

وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی گفت: تعیین حقوق کارگران در سال ۱۴۰۱ در حال بررسی است. به گزارش مهر، حجت عبدالملکی اظهار کرد: برای بررسی حقوق و دستمزد سال آینده کارگران، کمیته‌ای با ترکیب نمایندگان این قشور و کارفرمایان تشکیل دادیم و چندین جلسه در این راستا برگزار شد. وی افزود: تصمیم نهایی در این خصوص با نمایندگان جامعه کارگری و کارفرمایی است و وزارت کار به عنوان ضلع سوم در این جلسات حضور پیدا می‌کند. وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی بیان کرد: مجلس در حال بررسی بودجه ارسالی دولت برای سال ۱۴۰۱ است و تغییرات و تصویب آن را نهایی خواهد کرد.

نسرین هزاره مقدم

تعیین دستمزد در اقتصادهای متورم که درآمد متوسط سرانه خانوار از حد متوسط جهانی پایین تر است، در مقوله اقتصاد اخلاقی گنجانده می‌شود. منظور از اقتصاد اخلاقی، شیوه‌ای از اداره امور معیشتی و اقتصادی است که انگیزه حداکثرسازی سود را مینا قرار نمی‌دهد و اصول و معیارهایی نظیر انصاف، رفاه، سعادت انسان‌ها و مانند اینها را در جایگاه بالاتری می‌گذارد، همان اقتصادی که همه چیز را به دست بازار آزاد و نظام خشن عرضه و تقاضا نمی‌سپارد.

نگاهی به وضعیت فعلی جامعه ایران نشان می‌دهد که امروز بیش از هر زمان دیگری، بازگشت به اقتصاد اخلاقی و بایدهای آن معنا دارد. نرخ بزه‌های اجتماعی بالاست، کودکان زیادی کار می‌کنند، بسیاری از سالمندان و بازنشستگان در تامین هزینه‌های درمان در مانده‌اند و زنانی که از فرط استیصال مجبور شده‌اند در کارگاه‌های زیرپله‌ای به کارهای سخت‌بیدی با کمترین حقوق کارمندی مشغول شوند و تن به استثمار بدهند. البته در کمال تعجب، برخی ذی‌نفعان این وضعیت، این نوحه‌استثمار را خودخواسته و اختیاری تصویف کرده و می‌گویند: «لابد این کارگران غیررسمی شاغل در کارگاه‌های کوچک خودشان می‌خواهند که با این مزد کمتر از حداقل دستمزد مصوب، روزی ۱۰ تا ۱۲ ساعت کار کنند چون جای دیگری کار گیرشان نمی‌آید».

تأمین رفاه، فراهم آوردن امکان اشتغال شایسته با دستمزد مکفی و ریشه‌کن کردن فقر، براساس نص صریح قانون اساسی، وظیفه دولت‌هاست. بازخوانی قانون اساسی نشان می‌دهد که معیارهای اقتصاد اخلاقی اقتصادی که در بست خود را به بازار آزاد تسلیم نمی‌کند، در قانون اساسی به خوبی به رسمیت شناخته شده و در قانون کار نیز در بند دوم ماده ۴۱ به صراحت قید شده «دستمزد باید به گونه‌ای تعیین شود که از پس تأمین هزینه‌های ماهانه یک خانوار متوسط ایرانی بر بیاید».

صدای بلندمدافعان

حداکثر سازی سود در کشور

عمل به قانون، یعنی عمل به این الزامات اما یک جریان خزانده و پر قدرت در سال‌های اخیر در میان کارفرمایان رشد کرده که همان حداکثرسازی سود به هر قیمتی را هدف قرار داده است. این مدافعان اصول غیر اخلاقی بازار آزاد، البته به روی خودشان نمی‌آوردند که قصدشان از شعارهای خوش‌رنگ و لعاب، قانونی کردن استثمار است؛ استثماری که متون قانونی ما به هیچ وجه اجازه آن را نمی‌دهد. امسال نیز برخی از نهادهای خیریه به

در آستانه مذاکرات مزدی و وقتی میلیون‌ها کارگر با بیم و امید، چشم به جلسات شورای عالی کار برای افزایش مزد سال آینده خود دوخته‌اند، دوره افتاده‌اند و می‌گویند قرار است در شورای عالی کار با افزایش دستمزد، دوباره خیانت شود و با استفاده از ابزار ارتباط مجازی، یک پیام به ظاهر خیر خواهانه با بهره‌گیری از نمادهای عرفی، سنتی و مذهبی با محتوای حمله به حداقل دستمزد درست کرده و در گروه‌های مجازی بازنشمر می‌دهند یا به تلفن همراه تعداد زیادی از کارجویان و کارگران فاقد قدرت چانه‌زنی، ارسال می‌کنند؛ پیام‌هایی که ظاهرشان خیر خواهانه است اما هدف‌شان، تبلیغات علیه حداقل دستمزد.

نشان می‌دهد که امروز بیش از هر زمان دیگری، بازگشت به اقتصاد اخلاقی و بایدهای آن معنا دارد. نرخ بزه‌های اجتماعی بالاست، کودکان زیادی کار می‌کنند، بسیاری از سالمندان و بازنشستگان در تامین هزینه‌های درمان در مانده‌اند و زنانی که از فرط استیصال مجبور شده‌اند در کارگاه‌های زیرپله‌ای به کارهای سخت‌بیدی با کمترین حقوق کارمندی مشغول شوند و تن به استثمار بدهند. البته در کمال تعجب، برخی ذی‌نفعان این وضعیت، این نوحه‌استثمار را خودخواسته و اختیاری تصویف کرده و می‌گویند: «لابد این کارگران غیررسمی شاغل در کارگاه‌های کوچک خودشان می‌خواهند که با این مزد کمتر از حداقل دستمزد مصوب، روزی ۱۰ تا ۱۲ ساعت کار کنند چون جای دیگری کار گیرشان نمی‌آید».

تأمین رفاه، فراهم آوردن امکان اشتغال شایسته با دستمزد مکفی و ریشه‌کن کردن فقر، براساس نص صریح قانون اساسی، وظیفه دولت‌هاست. بازخوانی قانون اساسی نشان می‌دهد که معیارهای اقتصاد اخلاقی اقتصادی که در بست خود را به بازار آزاد تسلیم نمی‌کند، در قانون اساسی به خوبی به رسمیت شناخته شده و در قانون کار نیز در بند دوم ماده ۴۱ به صراحت قید شده «دستمزد باید به گونه‌ای تعیین شود که از پس تأمین هزینه‌های ماهانه یک خانوار متوسط ایرانی بر بیاید».

صدای بلندمدافعان

حداکثر سازی سود در کشور

عمل به قانون، یعنی عمل به این الزامات اما یک جریان خزانده و پر قدرت در سال‌های اخیر در میان کارفرمایان رشد کرده که همان حداکثرسازی سود به هر قیمتی را هدف قرار داده است. این مدافعان اصول غیر اخلاقی بازار آزاد، البته به روی خودشان نمی‌آوردند که قصدشان از شعارهای خوش‌رنگ و لعاب، قانونی کردن استثمار است؛ استثماری که متون قانونی ما به هیچ وجه اجازه آن را نمی‌دهد. امسال نیز برخی از نهادهای خیریه به

کسی که ثابت کند ماده ۴۱ قانون کار و افزایش حداقل دستمزد به شکل فعلی، به نفع کارگران و ملت ایران است، جایزه می‌دهیم».

در ادامه این پیام، استدلال آنها برای برگزاری این مسابقه آمده است: «می‌دانیم که شورای عالی کار، امسال مجازی، یک پیام به ظاهر خیر خواهانه با بهره‌گیری از نمادهای عرفی، سنتی و مذهبی با محتوای حمله به حداقل دستمزد درست کرده و در گروه‌های مجازی بازنشمر می‌دهند یا به تلفن همراه تعداد زیادی از کارجویان و کارگران فاقد قدرت چانه‌زنی، ارسال می‌کنند؛ پیام‌هایی که ظاهرشان خیر خواهانه است اما هدف‌شان، تبلیغات علیه حداقل دستمزد».

کسی که ثابت کند ماده ۴۱ قانون کار و افزایش حداقل دستمزد به شکل فعلی، به نفع کارگران و ملت ایران است، جایزه می‌دهیم».

در ادامه این پیام، استدلال آنها برای برگزاری این مسابقه آمده است: «می‌دانیم که شورای عالی کار، امسال مجازی، یک پیام به ظاهر خیر خواهانه با بهره‌گیری از نمادهای عرفی، سنتی و مذهبی با محتوای حمله به حداقل دستمزد درست کرده و در گروه‌های مجازی بازنشمر می‌دهند یا به تلفن همراه تعداد زیادی از کارجویان و کارگران فاقد قدرت چانه‌زنی، ارسال می‌کنند؛ پیام‌هایی که ظاهرشان خیر خواهانه است اما هدف‌شان، تبلیغات علیه حداقل دستمزد».

دستمزد در روستاهای دور افتاده باید یک‌دهم تهران باشد

این ابهامات و سوالات را با «کبر اخوان مقدم» مدیر عامل موسسه خیریه اصفهانی در میان گذاشتیم و از او خواستیم منطق برگزاری این مسابقه و حمله به حداقل دستمزد را تشریح کند. او که مبتکر این جایزه است و معتقد است اعضای کارگری شورای عالی کار باید در برابر جامعه بازخواست شوند، در پاسخ توضیح می‌دهد: «دلیل اینکه ما در آستانه تعیین دستمزد، به سرعت این مسابقه را رفته‌ایم، این است که می‌دانیم شورای عالی کار باز هم امسال تخلف می‌کند و دستمزد منطقه‌ای را نداد می‌گیرد. اینها یک روزی باید بابت این تخلف، محاکمه شوند. تخلف شورای عالی کار، بیش از ۳۰ سال ادامه داشت و هیچ کس اعتراض نکرد. ما دو سه

بزی ۸۰ میلیون تومان، چون هزینه در تهران ده برابر است. این کار موجب می‌شود کارفرمایان به طمع هزینه تمام‌شده کمتر، سراغ مناطق محروم بروند و لاجرم این مناطق از نظر اقتصادی رونق بگیرد».

این استدلال که بر مبنای کم‌هزینه‌تر بودن برخی استان‌های کشور پایه‌ریزی شده، با داده‌های رسمی به هیچ وجه همخوانی ندارد. آمارهای رسمی تورمی دی ماه ۱۴۰۰ منتشره توسط مرکز آمار ایران نشان می‌دهد که بیشترین تورم نقطه‌به‌نقطه در این ماه، متعلق به استان کهگیلویه و بویراحمد است با نرخ ۵۰ درصد و رتبه دوم، از آن استان ایلام است با ۴۹.۷ درصد. بنابراین چطور استدلال می‌کنند که در این مناطق دور افتاده، هزینه‌های زندگی پایین‌تر است و باید دستمزد بسیار کمتر از تهران تعیین شود؟

فعالان کارگری می‌خواهند استثمار را قانونی کنند

در هر حال، این عده معتقدند با این شیوه فعلی تعیین دستمزد، شورای عالی کار و به خصوص اعضای کارگری این شورا، مرتکب خیانت می‌شوند. از همین رو به سرعت چند تن از اعضای کارگری شورای عالی کار تقیتم پاسخ آنها را به این ادعاهایشان می‌دهند.

است دستمزد منطقه‌ای نص صریح قانون است و عدم اجرای آن، تخلف، در ارتباط با متن صریح الزام آور و امرانه بند دوم ماده ۴۱ قانون کار پرسیدیم؛ همان بندی که تأکید دارد حداقل دستمزد باید به گونه‌ای تعیین شود که تأمین‌کننده هزینه‌های حداقلی یک خانوار متوسط باشد. امسال نیز در جریان مذاکرات مزدی ۱۴۰۱، این کمیته هر هزینه‌های زندگی در محاسبات سبده معیشت خانوار، عنینت یافته است: ۸ میلیون و ۹۷۹ هزار تومان. با این حساب، براساس بند الزام آور قانون، حداقل دستمزد یعنی کف دستمزد در سراسر کشور، باید ۸ میلیون و ۹۷۹ هزار تومان باشد و نه رالی کمتر. آیا نهادهای خیریه که داد تخلف از قانون به دلیل عدم اجرای مزد منطقه‌ای سر داده‌اند، می‌دانند که حکم روشن و صریح قانون این است که هیچ کجا مزد کمتر از این رقم نباشد؟

اخوان مقدم در پاسخ به این سوالات این گونه گفت: «ما به کف دستمزد و عدد آن کاری نداریم. فرقی ندارد کف مزد را چه عددی بزنید، فقط مهم است که دستمزد در مناطق کم‌هزینه مثل روستاهای سیستان و بلوچستان، کمتر از مناطق پر هزینه باشد تا مهاجرت معکوس شکل بگیرد و کارفرمایان برای ایجاد اشتغال به این مناطق روی بیورند. ما حرف‌مان این است که هزینه زندگی در تهران، ده برابر بیشتر از مناطق کم‌هزینه‌ای مثل روستاهای سیستان و بلوچستان است و بین دستمزد این دو منطقه باید این اختلاف‌ها برابری حاکم باشد! اگر کف مزد را در سیستان و بلوچستان، ۸ میلیون تومان تعیین کردید باید حقوق کارگران تهران را

اخوان مقدم در پاسخ به این سوالات این گونه گفت: «ما به کف دستمزد و عدد آن کاری نداریم. فرقی ندارد کف مزد را چه عددی بزنید، فقط مهم است که دستمزد در مناطق کم‌هزینه مثل روستاهای سیستان و بلوچستان، کمتر از مناطق پر هزینه باشد تا مهاجرت معکوس شکل بگیرد و کارفرمایان برای ایجاد اشتغال به این مناطق روی بیورند. ما حرف‌مان این است که هزینه زندگی در تهران، ده برابر بیشتر از مناطق کم‌هزینه‌ای مثل روستاهای سیستان و بلوچستان است و بین دستمزد این دو منطقه باید این اختلاف‌ها برابری حاکم باشد! اگر کف مزد را در سیستان و بلوچستان، ۸ میلیون تومان تعیین کردید باید حقوق کارگران تهران را

اخوان مقدم در پاسخ به این سوالات این گونه گفت: «ما به کف دستمزد و عدد آن کاری نداریم. فرقی ندارد کف مزد را چه عددی بزنید، فقط مهم است که دستمزد در مناطق کم‌هزینه مثل روستاهای سیستان و بلوچستان، کمتر از مناطق پر هزینه باشد تا مهاجرت معکوس شکل بگیرد و کارفرمایان برای ایجاد اشتغال به این مناطق روی بیورند. ما حرف‌مان این است که هزینه زندگی در تهران، ده برابر بیشتر از مناطق کم‌هزینه‌ای مثل روستاهای سیستان و بلوچستان است و بین دستمزد این دو منطقه باید این اختلاف‌ها برابری حاکم باشد! اگر کف مزد را در سیستان و بلوچستان، ۸ میلیون تومان تعیین کردید باید حقوق کارگران تهران را

مزد کانون عالی شوراهای اسلامی کار نیز می‌گوید: اینکه مسابقه برگزار کرد مانند تهاجر که ثابت کند حداقل مزد به نفع ملت ایران است، جایزه می‌دهیم، سرناز سرگشاد آن نواختن است. امروز همه، از صدر تا ذیل مملکت و ملت می‌دانند که وضع معیشتی طبقه کارگر بحرانی است. فاصله مزد ۴ میلیونی و همین سبده معیشتی که خود دولتی‌ها محاسبه کرده‌اند، یک فاصله ۱۲۶ درصدی است. در چنین شرایطی، بدون ذره‌ای خجالت، تلاش برای بالا رفتن دستمزد و کاستن از بحران معیشت را خیانت می‌دانند.

او اضافه می‌کند: اینها مدام ادعا می‌کنند که نمایندگان کارگری خیانت می‌کنند اما مادر مقابل از نهادهای نظارتی می‌خواهیم به عملکرد این نهادهای به ظاهر خیریه به دقت رسیدگی کنند؛ نهادهایی که از رات‌های دولتی بهره می‌برند و روستاییان، زنان سرپرست خانوار، معاندان بهبود یافته، معلولان و سایر گروه‌های آسیب‌پذیر اجتماع را در روز روشن استثمار می‌کنند. اینها مرتب می‌گویند کارگران غیررسمی، ستاره‌نارند و دشمنان دفاعشان نیستند! دست‌است. کارگران غیررسمی و فاقد بیمه، در هفت آسمان یک ستاره ندارند اما ستاره‌هایشان را آنها گرفته‌اند. غاصب ستاره‌ها آنها هستند، کسانی که از طریق استثمار همین بی‌ستاره‌ها، سودهای نجومی به جیب می‌زنند و قیافه مدافع حقوق به خود می‌گیرند!

راضی نیستیم، اما چاره‌ای نداریم استفاده از استیصال جمعی کارگرانی که قدرتی برای انتخاب شغل و چانه‌زنی ندارند، با هیچ‌یک از موازین اقتصاد اخلاقی نمی‌خواند. اینکه بگوییم «اینها

راضی نیستیم، اما چاره‌ای نداریم استفاده از استیصال جمعی کارگرانی که قدرتی برای انتخاب شغل و چانه‌زنی ندارند، با هیچ‌یک از موازین اقتصاد اخلاقی نمی‌خواند. اینکه بگوییم «اینها

راضی نیستیم، اما چاره‌ای نداریم استفاده از استیصال جمعی کارگرانی که قدرتی برای انتخاب شغل و چانه‌زنی ندارند، با هیچ‌یک از موازین اقتصاد اخلاقی نمی‌خواند. اینکه بگوییم «اینها

راضی نیستیم، اما چاره‌ای نداریم استفاده از استیصال جمعی کارگرانی که قدرتی برای انتخاب شغل و چانه‌زنی ندارند، با هیچ‌یک از موازین اقتصاد اخلاقی نمی‌خواند. اینکه بگوییم «اینها